

To the question of the Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core

Keywords: proverbs, paremiological minimum, paremiological core, Russian, Czech, Slovak, Bulgarian, English

Abstract

Based on the Russian paremiological minimum of G. L. Permyakov and its reflection in the three Slavonic languages and the English language, determined by the methodology of one sociolinguistic paremiological experiment conducted in 2000-s by the author, this study is a further development of the G. L. Permyakov's idea of the general international paremiological core. There is here the first representation of the Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core as a condensation of a few author's published collections of frequent current Slavonic and English proverbs, verified recently with the data of Internet space. Special attention is paid in this article to the characteristics of the Czech part of the analyzed paremiological core.

During the last 15 years there released a few works on contrastive paremiology and paremiography in the sense of the theory of paremiological minimum of G. L. Permyakov (1988) and, on the contrary, in the opposition to it.

Being a follower of G. L. Permyakov's idea about the existence of the international paremiological core, here I am going to show my first version of the Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core, constructed on the results of verification of the proverbial parallels to Russian proverbs from my dictionary (Kotova 2000).

Taking into consideration the argumentation of my opponents (Ďurčo 2014, Ivanov 2014, Meterc 2017, Nikitina 2015, Sergienko

2015, etc.), I am nevertheless going to complete my research with the methodology, which was chosen at the end of the XXth century.

The resource of this study has been my sociolinguistic paremiological experiment from the years 2003–2004 (300 questionnaires filled by 100 Czech, 100 Slovak and 100 Bulgarian respondents), then supported by Czech, Slovak and Bulgarian contexts with proverbs, which were excerpted from the Internet space in the years 2013–2017 (Kotova, Kolpakova, Raina 2013; Kotova, Sergienko 2013; Kotova, Sergienko, Tararaeva 2017). The English proverbial parallels in my dictionary (Kotova 2000) have appeared as a result of the analysis of various dictionaries and consultations with the native-speakers of British English. The English proverbs summary list from my dictionary was later thoroughly filtered by means of Internet search to reveal alive English proverbs (Kotova, Kolpakova 2018).

These above mentioned few collections give the opportunity to determine the proverbial alive parallels in Czech, Slovak, Bulgarian and English to the Russian paremiological minimum, i.e. the first Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core: 141 Russian proverbs out of 500, that is 28,2 % of the Russian paremiological minimum:

Let us see below the specifics of our 5-lingual Slavonic-English paremiological core.

1. Types of proverbial parallels

My classification of types of proverbial parallels is connected with the nature of the inner form of the proverb. There are three types of proverbial parallels: 1. with a completely similar inner form; 2. with a relatively similar inner form; 3. with an absolutely different inner form (Kotova 2015). The first two types are of no doubt. The third is not so tight and could be rejected in some cases. It always needs strong argumentation in every example of the third type of proverbial parallels. Sometimes the arguments suffer from non-objectiveness and become the impulse for a discussion. Our principle for the choice of

a proverbial parallel is the following. From the viewpoint of paremiology and semiotics a proverb is a token (sign) of situation. That is why every time we are searching the parallel we at first try to model the situation of usage of the proverb and then reproduce a proverbial parallel (if it exists) which can be used in this situation properly, naturally and correctly.

It occurs that the different contexts with the same proverb require different proverbial parallels, which actualize relevant sides of a semantic structure of the proverb. That is the reason of the fact, that often the proverbs, which have no foreign equivalents with the similar inner form, have a few proverbial parallels with an absolutely different inner form. Such few proverbial parallels we call paremiological synonyms (if they have nothing in common in structure and inner form) or paremiological variants (if they differ only by some components not spoiling the whole image).

2. Recognizing of a proverbial invariant

According to our previous research, fixed in one of our studies (Kotova, Raina, Sergienko 2017), let us show four typical types of our conclusions during the process of revealing a proverbial invariant:

1) **Type 1:** A single variant is pointed out by all respondents in their questionnaires, for example:

Tichá voda břehy mele (99 respondents) „Tiscali, *tichá voda břehy mele* (the name of the article about the web of Tiscali)

Tiscali nedávno investoval ohromné prostředky do přeznačkování World Online, při té příležitosti vyšla najevo překvapivá skutečnost: opomíjený portál, který skoro nikdo neznal, se během několika měsíců dostal v návštěvnosti skoro z nuly na úroveň Quicku a Redboxu, minulý týden Tiscali ohlásilo akvizici projektů MoonFace. Co ještě můžeme čekat?“ (<http://www.lupa.cz>).

2) **Type 2:** If we possess on our summary list a proverb with more than one lexical variants, we choose as an invariant the proverb with more frequency (e.g., *Svému osudu neujdeš* below):

Svému osudu neujdeš (32 respondents).

„*Svému osudu neujdeš*. Aneb každému co jeho jest. Nikomu nepřiju nic zlého. Pozůstalých, kteří ztratili milovanou osobu, je mi líto. Ale náhoda neexistuje, vše je jak má být. Kdyby to mělo být jinak, tak to tak je. Možná že byl v nesprávnou dobu na nesprávném místě. Možná jel jak prase, je jedno jestli z rozkazu nebo vlastní vůle. Možná že je to úplně jinak. Pravdu se stejně nedozvíme, tu zná jen ten mrtvý“ (<http://hn.ihned.cz>).

Svému osudu neunikneš (22 respondents)

„Tak tohle jsem Tykwerovi nesežral. Ze začátku to vypadalo, že se z toho klube romantický film. Bohužel se tak nestane, protože hlavní postavy spolu po většinu filmu nenaváží žádný vztah. Nakonec se z celého více než dvouhodinového filmu stane něco jako úvaha o tom, že cesty boží jsou nevyzpytatelné a *svému osudu neunikneš*. A to mě tedy nijak nedostalo“ (<http://www.csfd.cz>).

Svému osudu neutučíš (15 respondents).

„Právě se před tebou otevírá něco nového. Nový svět, nový příběh, nový hrđina. Nová hra. Je jen na tobě, jak toho všeho využiješ – zda budeš jako udatný rytíř projíždět světem na koni, chránit vesničany před hladovými draky a zachraňovat krásné dívky, nebo zda budeš členem barbarské hordy, řítící se na východ, plenící jednu vesnici za druhou... jen přitom pamatuj na to, že i v tomto světě jsi zodpovědný za všechny své činy a že *svému osudu neutučíš* – pokud však nějaký vůbec existuje“ (<http://www.daemon.cz>).

Svému osudu se nevyhneš (2 respondents).

„Jak praví mudrci: *Svému osudu se nevyhneš*. Tvým úkolem bude nastolit ve světě mír a potrestat zlo“ (<http://opus.lingfil.uu.se>).

3) **Type 3:** An invariant between grammatical variants of the proverb is recognized also according to the top frequency (e.g., *Drž jazyk za zuby* below):

Drž jazyk za zuby (96 respondents)

„Před Brianovým pohřbem inspektor Dobson vyslychal opět Normu. Zmiňovala, že Mary jí řkala, že zabila Briana a vzala jí ukázat jeho tělo mezi betonovými bloky. Mary řekla Normě: „*Stiskla jsem mu krk a stlačila plíce, takhle je zabiješ. Drž jazyk za zuby a nikomu o tom neříkej*.“ Když uviděla Briana, věděla Norma, že je mrtvý“. Mary Bell. Nesnesitelná tíha žití. (<http://www.eden-x.cz>).

Drž jazyk za zubama (1 respondent)

„Ještě je tu ale horší varianta a to, že to bude říkat takzvaně do prostoru a pro všechny, abys to slyšela i ty a bude čekat, až zareaguješ, protože ví, že jsi měkká, že najde pochopení. Eliško, mlč, nereaguj a *drž jazyk za zubama*. Uvidíš, že když to tak uděláš a nebudeš si všimát toho, co povídá, že s tím přestane nebo se aspoň přestane otáčet na tebe“ (<http://m.kafe.cz>).

4) T y p e 4 (special): Sometimes the results of the questionnaires for one of the proverbs propose two or more proverbial variants which meet our principles of identification of an invariant. We consider such cases as common language variants of this proverb which are worth to be fixed in a dictionary of proverbs. For example, *Potrefená husa nejvíc kejhá*; *Potrefená husa se vždycky ozve*:

Potrefená husa nejvíc kejhá (27 respondents). „Co na románu *Ve stínu kaktusu* tolik vadilo? »Tam nejvíce vadila satira na poměry, které sice byly předválečné a válečné a jen částečně poválečné. Pokud to ale čteme s větším odstupem, tak si uvědomujeme, že to byla satira už na nastupující komunistický režim. Jak se říká, *potrefená husa nejvíc kejhá*, a většina členů syndikátu se tam viděla«” (<http://www.radio.cz>).

Potrefená husa se vždycky ozve (26 respondents).

„A další staré pravdy se hned derou na jazyk. „Není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu. A také »*potrefená husa se vždycky ozve*«. Asi proto mají Paramore stále potřebu se ke svým »nálepkám« vyjadřovat” (<http://www.t-music.cz>).

Potrefená husa se ozve (8 respondents).

„V prvé řadě je to samotná, někdy až velmi nevybíravým způsobem vyslovená reakce některých známých osobností, např. pánů Knížáka, Macka, Kubery, Kalouska, Jirků, Zemana nebo poněkud mírnějšího pana Boka, což předčilo očekávání. To jen potvrzuje, že jak se říká, »*potrefená husa se ozve*«, nebo také, že »něco špatné (nepodařené) může být dobré pro něco jiného«” (<http://www.blisty.cz>).

Potrefená husa se vždy ozve (7 respondents).

„»*Potrefená husa se vždy ozve*«,« píše arabista Keller Lukáš Lhořanovi. Se svolením autora vám přinášíme odpověď arabisty a vysokoškolského profesora Karla Kellera na emailový dopis Lukáše Lhořana. Ten se snaží doložit, že pořad »Já, muslim« ze dne 7. října 2005 je zmanipulovaný a žádá arabistu o vyjádření. Dr. Keller tvrzení o zmanipulovatelnosti odmítá. Pořad měl podle něj sice drobné nedostatky, ale jeho základní vyznění bylo správné – ukázat, jak pro nás islám představuje naprosto cizí způsob uvažování” (<http://www.eurabia.cz>).

Potrefená husa nejvíce kejhá (3 respondents).

„*Potrefená husa nejvíce kejhá*. Je zřejmé, že se modrá partička a jejich byznys bratrstvo JaT snaží odvrátit pozornost od jejich korupčnického chování k tomu kdo to nafotil, což je v tomto případě bezvýznamné” (<http://www.lidovky.cz>).

Potrefená husa se ozve sama (3 respondents).

„Štve mne jeden konkrétní člověk, nebudu ho jmenovat, *potrefená husa se ozve sama*. Proč? Když potřebuje pomoc, tak se ozvat nestydí. Ale když někdo požádá toho dotyčného, to má najednou práce!” (Deníky Bohemia, 23.7.2004. Český

národní korpus – SYN. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha. Online: <http://www.korpus.cz>; cit. 25.12.2012).

Potrefená husa kejhá (2 respondents).

„Proč nyní, když má Vlasta Parkanová obhájit svůj postup před orgány spravedlnosti, strhuje Kalousek takový povyk? Nepochází mu, že tady *potrefená husa kejhá* asi až moc, aby veřejnost uvěřila spíše jeho slovům než faktu, že mu teče do bot a má strach?” (<http://janjanousekjanousek.blog.idnes.cz>).

Potrefená husa se nejdřív ozve (2 respondents).

„Pokud je někdo takový, tak tomu tleskám, protože já sama bych to odmítla se značným sebezapřením, ne-li vůbec. Ale všimněte si: *Potrefená husa se nejdřív ozve*. Když někoho obviníte, nejdřív se zamyslete nad sebou” (<http://gymplos.cz>).

Potrefená husa nejvíc křičí (1 respondent).

„Dalším důvodem, proč chci nakopat Tele2 do zadku je fakt, že skončil poskytováním služby ADSL. Byl to on, co s tím skoncoval. Takže se nedivme, že *potrefená husa nejvíc křičí*” (<http://www.lupa.cz>).

The above mentioned four types of identification of an invariant are common for all our results of the paremiological sociolinguistic experiment with the respondents (native speakers of Slavonic languages).

3. Czech proverbial parallels to Russian proverbs on the background of Slovak, Bulgarian and English proverbial parallels

The reflection of the Russian paremiological minimum in the fund of Czech active proverbs permanently attracts Russian Slavists (Mokienko 2011; Sergienko 2015 and others). This can be explained by the fact, that the Czech scholars as the first among the Slavists have identified the Czech paremiological minimum on the ground of the Permyakov's methodology or by means of the corpus of the Czech language.

My previous works (for example, Kotova 2014), dedicated to the comparison of Russian and Czech paremiological minima, were created on the principle of the number of respondents who had recognized this or that proverb: 70 %–100 % out of 100 paremiological questionnaires. It is not so important now, when we see the confirmation of the functioning of the proverb in the contexts, which proves the existence of the proverb in the speech.

Contrastive analysis of the Czech, Slovak, Bulgarian and English proverbial parallels to the Russian paremiological minimum has revealed slight and bright differences in terms of expression.

All types of Czech proverbial parallels to a Russian proverb have got various background of the Slovak, Bulgarian and English parallels to this Russian proverb, as represent three types of parallels (what concerns inner form):

- 1) Full proverbial parallels in all 4 languages, for example: Russian. *Лучше поздно, чем никогда.* – Czech. *Lépe (Lepší) pozdě než nikdy*; Slovak. *Lepšie (Radšej) neskoro, ako nikdy*; Bulgarian. *По-добре късно, отколкото никога*; English. *Better late than never.*
- 2) Proverbial parallels with slight differences, for example: Russian. *Аппетит приходит во время еды.* – Czech. *S jídlem roste chuť*; Slovak. *S jedlom rastie chuť*; Bulgarian. *Апетитът идва с яденето*; English. *The appetite comes with eating.*
- 3) Proverbial parallels with completely different inner form, for example: Russian. *Не все коту масленица, (будет и Великий пост).* – Czech. *Není každý den posvícení.* „Dodnes je slovo posvícení synonymem radosti a hojnosti. Máme-li čas újmy či neúspěchu, říkáme: *Není každý den posvícení*” (<http://www.vesteckazvonicka.cz>); Slovak. *Nie každý deň je nedeľa.* „*Nie každý deň je nedeľa, no každý deň je darom od Boha*” (<http://www.amascav.eu>); English. *Every day is not Sunday.* „Coming to the point, so, it's Saturday that gives me the required smile that says »hey so what if *everyday is not sunday*.... tomorrow is surely a Sunday«” (<http://towriteornot.blogspot.com>).
- 4) Sometimes we find out the similar inner form in Czech and English and Slovak proverbs, which absolutely differ from Russian proverb imagery. For example: Russian. *Мягко стелет, да жестко спатъ.* – Czech. *Na jazyku med, v srdci jed.* „»Na jazyku med v srdci jed«” ano přesně tak se dá popsat jeho chování za dob kdy byl u nás na wow serveru posterus.cz jako GM a Developer” (<http://forum.posterus.cz>); *Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají* „Pomáhat se mu sí, to je fakt, ale čím víc toho budeš umět, tím víc toho po tobě bude

vyžadováno. Tak že mám svýho broučka rád, pomůžu jí ale kde je hranice, kdy člověk jen pomáhá a když už se veze??? *Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají*” (<http://jirkajelinek.blog.idnes.cz>; Slovak). *Na jazyku med, a v srdci jed* „Poznám veľa ľudí, o ktorých sa dá povedať, že majú *na jazyku med a v srdci jed*. S obľubou si nasadzujú masky, ktorými zakrývajú svoju pravú tvár” (<https://pokec.azet.sk>); *Ked' vtáčka chytajú, pekne mu spievajú* „Poznáte porekadlo *Ked' vtáčka chytajú, pekne mu spievajú?* Nepomáhalo spievať. A mňa veľmi teší, že som tak trocha bol tiež pri tom” (<http://archi.ve.is>); Bulgarian. *С памук ти вадят душата.* „Уви в България идолите ни все по-често са високомерни елитаристи, които дори да демонстрират ежедневно глупостта си, но го правят по един лъскав начин и така тя не дразни хората, поради което пошлото минава лесно. (*С памук ти вадят душата* – още една поговорка)” (<http://zaedno.eu/forums>); English. *A honey tongue, a heart of gall.* „A woman's tongue, again, it is said, must not be always trusted, for »a *honey tongue, a heart of gall*,« or, as another version puts it, »Too much courtesy, too much craft«” (<http://www.sacred-texts.com>).

4. Czech proverbial parallels to Russian proverbs with different imagery. Why do we choose them for the core and dictionary?

If a proverb has no foreign proverbial parallel with the same imagery (i. e. the same inner form) the paremiographer (or a potential translator/interpreter) permanently faces one dilemma. There are usually two alternative decisions of this dilemma: literary translation of the original proverb (word by word, reflecting mirror syntactic structure) or usage of the appropriate in this context foreign proverb with the other image (inner form), functionally being the token of the similar situation. From the semantic viewpoint such types of proverbial parallels may be considered as a weak fragmentary lacunarity in a foreign language towards the original language. That is why the usage of such proverbial parallels demands extremely careful and delicate atti-

tude regarding the evaluation of the relevance of this or that proverbial parallel in the context.

Mission of a paremiographer in this case is to propose potential possibilities (to show a chance) for a translator. It depends upon the translator if he accepts or rejects this chance for the usage of such a proverbial parallel. It is a question of context. Look at the examples:

Russian. *He znaja brodu, ne suysia v vodu.* – Czech. *Opatrnosti nikdy není dost.* „Člověk nikdy neví, do čeho narazí za dalším rohem a proto *opatrnosti nikdy není dost.*” (www.autorevue.cz); *Dvakrát měř, jednou řež;* Slovak. *Dvakrát (Dva razy, sedemkrát) meraj, a raz rež.* „Hned' v úvode mi napadlo príslovie: *Dva razy meraj a raz rež,* ktoré by som parafrázoval asi takýmto spôsobom: »Dva razy hľadaj a potom píš«” (http://lubomirmitro.blogspot.ru); *Opatrnosti nikdy nie je dost;* Bulgarian. *Дваж мери, веднъж режи.* „Еми... *дваж мери веднъж режи* и на топ адвокати явно се случва да преценят грешно ситуацията” (http://svejo.net); *Седем пъти кроу (мери), един път режи;* English. *Look before you leap.* „Like I said, it's COOL to *look before you leap.* What's not cool is when an adult-sized adult DOESN'T look before leaping and ends up landing on top //of my 4 foot tall 4 year-old student” (http://snowboarding.about.com).

Let us show all 141 Russian proverbs from our Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core. We are representing them below only with Czech proverbial parallels:

А воз и ныне там. – Řeč se mluví, voda teče.
Аппетит приходит во время еды. – S jídlem roste chuť.
Беда никогда не приходит одна. – Neštěstí nikdy nechodí samo.
Бедность – не порок. – Chudoba cti netratí.
Без труда не вытащишь и рыбку из пруда. – Bez práce nejsou koláče.
Береженого Бог бережет. – Opatrnosti nikdy není dost.
Будет и на нашей улице праздник! – Dočkej času jako husa klasu.
В гостях хорошо, а дома лучше. – Všude dobře, doma nejlíp.
В здоровом теле – здоровый дух. – V zdravém těle zdravý duch.
В тихом омуте (болоте) черти водятся. – Tichá voda břehy mele.
Век живи – век учись. – Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš; Učení – mučení.
Вода (Капля) камень точит (долбит). – Častá krůpěj i kámen proráží.
Волков бояться – в лес не ходить. – Kdo se bojí, nesmí do lesa.
Вот где собака зарыта. – Tady je zakopaný pes.

Время – лучший лекарь. – Čas je nejlepší lékař.
Время не ждет. – Čas nečeká.
Время работает на нас. – Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.
Все мы люди, все мы человеки. – Všichni jsme z masa a kostí.
Все мы одним миром мазаны. – Všichni jsme z jednoho těsta.
Все под Богом ходим. – Mladý může, starý musí.
Все там будем. – Mladý může, starý musí.
Все течет, все меняется (изменяется). – Časy se mění.
Всему свое время. – Všechno chce (má) svůj čas.
Всяк (Каждый) своего счастья кузнец. – Každý je svého štěstí strůjcem.
Всякому овощу свое время. – Dočkej času jako husa klasu.
Всякому терпению приходит конец. – Trpělivost má své meze.
Где наша не пропадала! – Kdo neriskuje, nevyhraje; Risk je zisk.
Готовь сани летом, а телегу – зимой. – Až se zima zeptá, co jsi dělal v létě.
Дареному коню в зубы не смотрят. – Darovanému koni na zuby nekoukej (nehleď).
Два медведя в одной берлоге не уживутся. – Dva kohouti na jednom smetišti (dvoře, bidle).
Два сапога пара. – Rovný rovného si hledá; Vrána k vráně sedá.
Доверять – доверяй, но проверяй. – Důvěřuj, ale prověřuj.
Долг платежом красен. – Dobré účty dělají dobré přátele; Nevděk světem vládne; Něco za něco, nic za nic.
Дома и стены помогают. – Doma je doma.
Друзья познаются в беде. – V pouzi poznáš přítele.
Дурная голова ногам покою не дает. – Co není v hlavě, musí být v nohách.
Дыма без огня не бывает. – Na každém šprochu pravdy trochu; Není toho šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu.
Если гора не идет к Магомету, Магомет идет к горе. – Když nejde hora k Mohamedovi, musí Mohamed k hoře.
Жизнь прожить – не поле перейти. – Život není peříčko; Život není procházka růžovým sadem.
Запретный плод сладок. – Zakázané ovoce nejlíp chutná.
И Москва не сразу строилась. – Dočkej času jako husa klasu.
И смех, и грех. – K smíchu i k pláči.
Каждый кулик свое болото хвалит. – Každá liška chválí svůj ocas; Každý chválí své.
Каждый по-своему с ума сходит. – Každý má své trápení.
Как аукнется, так и откликнется. – Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.

Каков поп, таков и приход. – Jaký pán, takový krám.
Клин клином вышибают. – opposite: Klín klínem nevyrazíš.
Когда на охоту ехать, тогда и собак кормить. – Všechno chce svůj čas.
Кота в мешке не покупают. – Nekupuj zajíce v pytli.
Кто не работает, тот не ест. – Kdo nepracuje, ať nejí.
Куй железо, пока горячо. – Kuj železo, dokud je žhavé.
Кулик кулика (Рыбак рыбака) видит издалека. – Vrána vedle vrány sedá; Rovný rovního si hledá.
Либо пан, либо пропал. – Hor nebo trop.
Лиха беда начало. – Každý začátek je těžký.
Лучше поздно, чем никогда. – Lépe (Lepší) pozdě než nikdy.
Любовь зла – полюбишь и козла. – Láska je slepá.
Любовь слепа. – Láska je slepá.
Мир тесен. – Svět je malý.
Много будешь знать – скоро состаришься. – Kdo je zvědavý, bude brzo starý.
Много шума из ничего. – Mnoho povyku pro nic.
Мягко стелет, да жестко спат. – Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají; Na jazyku med, v srdci jed.
На вкус и цвет товарища нет. – Proti gustu žádný dišputát.
На воре шапка горит. – Potrefená husa nejvíc kejhá; Potrefená husa se vždycky ozve.
На всякого мудреца довольно простоты. – Žádný učený z nebe nespadl.
На ошибках учатся. – Chybami se člověk učí.
Над нами не каплет. – Dílo kvarné málo platné; Práce kvarná málo platná.
Нашла коса на камень. – Padla kosa na kámen.
Не боги горшки обжигают. – Žádný učený z nebe nespadl.
Не было бы счастья, да несчастье помогло. – Všechno zlé je k něčemu dobré.
Не все коту масленица, (будет и Великий пост). – Není každý den posvícení.
Не все то золото, что блестит. – Není všecko zlato, co se třpytí.
Не говори «гоп», пока не перепрыгнешь. – Neříkej hop, dokud jsi nepřeskočil.
Не зная броду, не суйся в воду. – Opatrnosti nikdy není dost.
Не играй с огнем – обожжешься. – Nepřilívej oleje do ohně.
Не откладывай на завтра то, что можно сделать сегодня. – Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek.
Не ошибается только тот, кто ничего не делает. – Kdo nic nedělá, nic nezkaží; Kdo nehraje, nevyhraje.
Не рой другому яму – сам в нее попадешь. – Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.

Не та собака кусает, которая лает. – Pes, který štěká, nekouše.
Не так страшен черт, как его малюют. – Není tak hrozný, jak vypadá; Nic se nejí tak horké, jak se uvaří.
Не убив медведя, шкуру не продают. – Nechval dne před večerem.
Нет худа без добра. – Všechno zlé je k něčemu dobré.
О вкусах не спорят. – Proti gustu žádný dišputát.
Обещанного три года ждут. – Sliby – chyby; Řeč se mluví, voda teče.
Один за всех, все за одного. – Všichni za jednoho, jeden za všechny.
От судьбы не уйдешь. – Svému osudu neujdeš (neunikneš, neutečeš).
Отольются кошке мышьи слезки. – Na každého jednou dojde; Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
Первый блин комом. – Každý začátek je těžký.
По одежке встречают, по уму провожают. – Šaty dělají člověka; Ptáka po peří, člověka po řeči poznáš.
Победителей не судят. – Vítěz má vždycky pravdu.
Повторенье – мать ученья. – Opakování je matka moudrosti; Cvičení dělá mistra.
Попытка – не пытка. – Zkušenost je matka moudrosti; Cvičení dělá mistra.
После нас хоть трава не расти. – Po nás ať přijde potopa.
Поспешишь – людей насмешит. – Dílo kvarné málo platné; Práce kvarná málo platná; Spěch není dobrý rádce.
Потерянного (Сделанного) не воротишь. – Co je pryč, je pryč.
Правда глаза колет. – Pro pravdu se lidé zlobí.
Привычка – вторая натура. – Zvyk je železná košile; Zvyk má železnou košili.
Пришел, увидел, победил. – Přišel, viděl, zvítězil.
Пришла беда – отвори ворота. – Přišla bída na kozáka.
Работа дураков любит. – Práce neuteče, není zajíc.
Работа не волк (не медведь): в лес не убежит. – Práce neuteče, není zajíc.
Риск – благородное дело. – Risk je zisk; Čím větší riziko, tím větší zisk.
Рука руку моет. – Ruka ruku myje.
Рыба портится с головы. – Ryba smrdí od hlavy.
С глаз долой – из сердца вон. – Sejde z očí, sejde z myslí.
С кем поведешься, от того и наберешься. – Řekni mi, s kým se stýkáš, a já ti řeknu, jaký jsi.
Сам заварил кашу – сам и расхлебывай. – Co sis navařil (uvařil, nadrobil), to si sněž.
Семеро одного не ждут. – Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí.
Семь раз отмерь – один раз отрежь. – Dvakrát měř, jednou řež.

Сердцу не прикажешь. – Srdce si nedá poroučet.
 Скажи мне кто твой друг, и я скажу, кто ты. – Řekni mi, s kým se stýkáš, a já ti řeknu, jaký jsi.
 Сказано – сделано. – Slovo dělá muže.
 Сколько веревочке ни виться, а конец найдется. – I ta nejdější písnička má svůj konec.
 Слово – серебро, молчание – золото. – Mluvit – stříbro, mlčeti – zlato.
 Смелость города берет. – Odvážnému štěstí přeje.
 Сначала думай, а потом делай. – Opatrnosti nikdy není dost.
 Спасибо этому дому, пойдем к другому. – Všude dobře, doma nejlíp.
 Старость – не радость. – Mladost – radost, starost – žalost.
 Судьба играет человеком. – Kolo se pořád točí.
 Сытый голодного не разумеет. – Sytý hladovému nevěří.
 Терпение и труд все перетрут. – Trpělivost přináší růže; Trpělivost růže přináší.
 Терпи, казак, атаманом будешь. – Trp, kozáče, budeš atamanem; Trpělivost přináší růže.
 Тише едешь – дальше будешь. – Dílo kvapné málo platné; Práce kvapná málo platná; Spěch není dobrý rádce.
 У семи нянек дитя без глаза. – Devatero řemesel, desátá bída.
 У страха глаза велики. – Strach má veliké oči.
 Уговор дороже денег. – Něco za něco, nic za nic.
 Утопающий и за соломинку хватается. – Tonoucí se stébka chytá.
 Утро вечера мудренее. – Ráno moudřejší večera.
 Факты – упрямая вещь. – Fakta jsou fakta.
 Хорошо смеется тот, кто смеется последним. – Kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.
 Хрен редьки не слаще. – Píchni nebo řízni; Prašť jako uhoď.
 Цыплят по осени считают. – Nechval dne před večerem.
 Человек предполагает, а Бог располагает. – Člověk míní, Pán Bůh mění.
 Человеку свойственно ошибаться. – Chybovat je lidské.
 Чем больше, тем лучше. – Čím víc, tím líp.
 Чему быть, того не миновать. – Co se má stát, to se stane.
 Что было, то сплыло. – Co se stalo, stalo se.
 Что посеешь, то и пожнешь. – Jak si kdo ustele, tak si lehne; Jak si usteleš, tak si lehneš.
 Что у трезвого на уме, то у пьяного на языке. – Co na srdci, to na jazyku.
 Шила в мешке не утаишь. – Šídlo v pytli neutajíš.

Яблоко от яблони недалеко падает. – Jablko nepadá daleko od stromu; Jaká matka, taková dcera; Jaký otec, takový syn.
 Языку воли не давай. – Drž jazyk za zuby.

Only 63 Czech proverbial parallels on this list have the same inner form as a Russian proverb, for example: *Хорошо смеется тот, кто смеется последним.* – *Kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.* That is 44,7 % out of total number of proverbs from the core.

The other Czech proverbial parallels possess different inner form: 9 proverbs have close images – 6,4 %, for example: *Волков бояться – в лес не ходимь.* – *Kdo se bojí, nesmí do lesa.*

69 Czech proverbs demonstrate absolutely different inner form – 48,9 %, for example: *На воле уанка горум.* – *Potrefená husa nejvíc kejhá; Potrefená husa se vždycky ozve.*

5. Conclusions

Represented here for the first time Russian–Czech–Slovak–Bulgarian–English paremiological core in 141 Russian proverbs with proverbial parallels from four languages (without exclusion) is our version of the confirmation of G. L. Permyakov's idea about the existence of an international paremiological core (our 141 Russian proverbs out of 500, that is 28,2 % of the Russian paremiological minimum).

Czech, Slovak, Bulgarian, English proverbial parallels to the Russian proverbs in our core demonstrate all types of parallels:

1. with a completely similar inner form (what concerns Czech parallels, they are 44,7 % out of the total number of Czech proverbs from the core);
2. with a relatively similar inner form (Czech proverbial parallels are 6,4 %);
3. with an absolutely different inner form (48,9 % Czech proverbs out of the total number of Czech proverbial parallels).

Czech proverbial parallels with an absolutely different inner form sometimes find coincidence in imagery with Slovak and English, seldom with Bulgarian.

A question of the usage during the translation of this or that proverbial parallel with an absolutely different inner form is a chance for a translator/interpreter to accept the data from the paremiographer or search another language means of translation.

Bibliography

- Дю р ч о П., 2014, *Паремиология и корпусная лингвистика*. „Вестник Новгородского государственного университета”, № 77, с. 13–17.
- И в а н о в Е.Е., 2014, *Паремиологический минимум и основной паремиологический фонд*. [в:] *Паремиология в дискурсе: Общие и прикладные вопросы паремиологии. Пословица в дискурсе и в тексте. Пословица и языковая картина мира*. Под ред. О.В. Ломакиной. Москва, с. 48–66.
- К о т о в а М.Ю., 2000, *Русско-славянский словарь пословиц с английскими соответствиями*. Под ред. П. А. Дмитриева. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета.
- К о т о в а М.Ю., Колпакова А.А., Райна О.В., 2013, *Тетради паремиографа. Выпуск 1: Болгарские пословичные параллели русских пословиц паремиологического минимума*. Под ред. М. Ю. Котовой. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета.
- К о т о в а М.Ю., Сергиенко О.С., 2013, *Тетради паремиографа. Выпуск 2: Чешские пословичные параллели русских пословиц паремиологического минимума*. Под ред. М. Ю. Котовой. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета.
- К о т о в а М.Ю., Сергиенко О.С., Тарараева О.Н., 2017, *Тетради паремиографа. Выпуск 3: Словацкие пословичные параллели русских пословиц паремиологического минимума*. Под ред. М. Ю. Котовой. Санкт-Петербург: Политехника-принт.
- К о т о в а М.Ю., Колпакова А.А., 2018, *Тетради паремиографа. Выпуск 4: Английские пословичные параллели русских пословиц паремиологического минимума (на фоне болгарских, словацких и чешских пословиц)*. Под ред. М. Ю. Котовой. Санкт-Петербург: Контраст.
- М о к и е н к о В.М., 2011, *Паремиологический минимум и паремиологические максимы современной русской жизни*, [в:] *Слова. Концепты. Мифы. К 60-летию Анатолия Фёдоровича Журавлёва*. Отв. ред. Г.К. Венедиктов. Москва: Индрик, с. 218–231.
- Н и к и т и н а Т.Г., 2015, *Русские пословицы в современном социокультурном контексте: к вопросу о составе паремиологического минимума*, „Международный научно-исследовательский журнал”, № 10 (41) часть 5, с. 87–89.

- П е р м я к о в Г.Л., 1988, *Основы структурной паремиологии*. Москва.
- С е р г и е н к о О.С., 2015, *Нормативность и вариантность чешских и словацких пословиц*. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета.
- К о т о в а М., 2014, *K otázce vymezení rusko-česko-slovenského paremiologického jádra*. „Lingua Viva” X, číslo 19, s. 45–54.
- К о т о в а М. Yu., 2015, *One Segment of the Bulgarian-English Paremiological Core*. „Russian Linguistic Bulletin”, № 4(4), p. 47–48.
- К о т о в а М., Raina O., Sergienko O., 2017, *On the Way to the Multilingual Dictionary of Proverbs: Sociolinguistic Experiment and Internet Resources*. „ASSEHR: Advances in Social Science, Education and Humanities Research”, volume 72, p. 176–179.
- М е т е г М., 2017, *Paremiološki optimum : najboli poznani in pogosti pregovori ter sorodni paremije v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.